

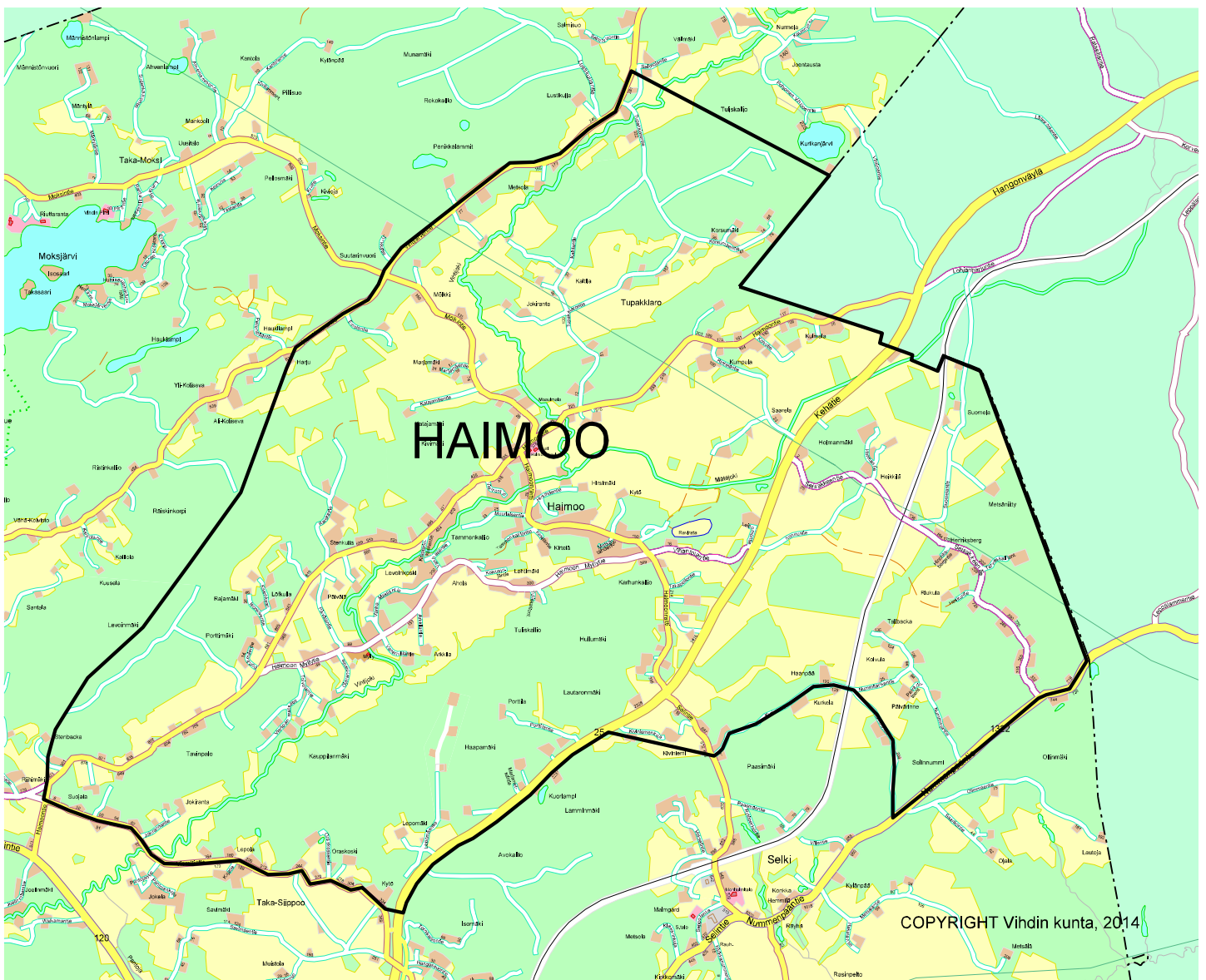

HAIMOON KYLÄSUUNNITELMA 2014

SISÄLLYS

1. JOHDANTO	3	6.6. EKOPISTEET	7
2. HAIMOON ARVOT	3	6.7. KYLÄN MUUT PALVELUT JA ELINKEINOELÄMÄ	7
3. SIJAINTI	3	7. KYLÄN KEHITTÄMINEN	9
4. KYLÄN HISTORIAA	4	7.1. LASTEN KYLÄSUUNNITELMATYÖPAJAT	9
5. VIHTIJOKI	6	7.2. AIKUISTEN KYLÄSUUNNITELMA- TYÖPAJAT	9
6. ASUTUS JA PALVELUT	7	8. YHTEENVETO	10
6.1. ASEMAKAAVA	7	LASTEN KYLÄSUUNNITELMATYÖPAJAN TULOKSET 24.9.2012	11
6.2. HAIMOON KYLÄN JUOMAVEDEN HANKINTA JA POHJAVESIALUEET	7	HAIMOON KYLÄN KEHITTÄMIS- EHDOTUKSET	13
6.3. HAJA-ASUTUKSEN JÄTEVESIEN PUHDISTAMINEN	7	MAHDOLLISIA RAHOITUSKANAVIA KYLÄN KEHITTÄMISEEN	18
6.4. HAJA-ASUTUKSEN JÄTEVESIEN KÄSITTELYN TAVOITTEET HAIMOOSSA	7	LÄHTEET	19
6.5. JÄTEHUOLTO JA KIERRÄTYS	7		

Painatus: Karkkilan Painopalvelu Oy, marraskuu 2014

1. JOHDANTO

TÄLLÄ KYLÄSUUNNITELMALLA PÄIVITETÄÄN Haimooseen vuonna 2013 Pia Rotkon ja Anu Suonpään tekemää kyläsuunnitelmaa, joka tehtiin kyläläisten, Suomen ympäristökeskuksen (SYKE) ja Länsi-Uudenmaan Vesi ja ympäristö ry:n koordinoiman Hiidenveden kunnostus-hankkeen yhteistyönä osana SYKEN vetämää EU-rahoitteista GisBloom-vesiensuojeluhanketta. Hiidenvesi on yksi hankkeen pilottikohteista. Haimoo valittiin vesienhoidollisen kyläsuunnitelman pilottikyläksi, koska

Haimoossa ei ollut vielä kyläsuunnitelmaa, kylä sijaitsee vesistön lähellä, (sen läpi virtaa Hiidenveden laskeva Vihtijoki), haimoolaiset olivat asiasta innostuneita ja kylässä toimii aktiivinen kyläyhdistys. Kyläsuunnitelman tarkoituksena oli koota olemassa oleva tieto kylästä ja tehdä pitkän tähtäimen kehittämissuunnitelma kylälle. Tavoitteena oli myös luoda aktiivista toimintaa kylällä ja kasvattaa me-henkeä eli lisätä sosiaalista pääomaa.

2. HAIMOON ARVOT

KYLÄSUUNNITELMATYÖPAJOISSA MUODOSTETTIIN KYLÄLLE seuraavat arvot yhdessä kyläläisten kanssa:

- Kaunis luonto
- Puhdas joki
- Hiljaisuus

- Saasteettomuus
- Maaseutumaisuus
- Yhteisöllisyys
- Oma kylä kuntoon -asenne (toimeen tarttuminen)

3. SIJAINTI

HAIMOON KYLÄ SIJAITSEE Vihdin koilliskulmalta. Kylässä on tällä hetkellä n. 980 asukasta. Kylän väkiluku on viimeiset n. 10 vuotta ollut nopeassa kasvussa. Haimoo oli vuonna 2006 Vihdin nopeimmin kasvava kylä. Se on yksi Vihdin suurimmista ”hevoskylästä” eli alueella on paljon hevosharrastajia.

Tilastot (tilastojen päiväys on 11/2013):

- kylän asukasluku noin 980 henkilöä
- 0 – 6-vuotiaita noin 76 henkilöä (noin 7,7 %)
- 7 – 15-vuotiaita noin 141 henkilöä (noin 14,4%)
- 16 – 19-vuotiaita noin 72 henkilöä (noin 7,3 %)
- 20 – 64-vuotiaita noin 578 henkilöä (noin 59 %)
- 65-vuotiaita noin 113 (noin 11,5 %)

4. KYLÄN HISTORIAA

Pohjautuu Tarja Ojanteen Haimoon Martoille lokakuussa 2010 keräämään kylän historiikkiin.

HAIMOON KYLÄSEUTU PALJASTUI veden alta noin 10 000 vuotta sitten. Sitä ennen ainoastaan muutama korkea paikka Moksissa oli Vihdin alueella veden pinnan yläpuolella. Jääkausi on muokannut Haimoon seutua synnyttäen mm. Salpausselän esiharjanteet, jotka jakavat kylän pitkittäin Tupakkiaron ja Moxin jäädessä harjun pohjoispuolelle. Myös Vihtijoki tulee vastaan tai viereen kaikilla kylän teillä ja Leppäluhdan peltoaukea on entistä muinaisjärven pohjaa.

Ihmisen luomia yhteyksiä ovat tiet, jotka ennen kulkivat talon pihojen halki, porraspäästä toiseen ja maaston muotoja noudattaen lehmipolkuina. Joen ylittävät padot ja sillat helpottavat liikkumista. 1960-luvulla tullut Kehätie jätti kylätiet sivuteiksi. 1880-luvulta alkaen on Hangon rata halikonut Vihtiä (Selin asema, Haimoon seisake). Nykyään ei radalla ole henkilöliikennettä.

Haimoo-nimen suosituin selitys on Heim Å (kotijoki). Haimoo-käsite vaihtelee riippuen siitä, puhutaanko rekisterikylästä, koulupiiristä vai äänestyspiiristä. Vanha iskulause on ”Vihti, kartanoiden pitäjä” ei koske Haimoota. Haimoo/Haimo on virallisesti vain Haimoon koskitilan nimi, muuten Haimoo oli vain kartanoiden takamaita, ”ulkomaita”, Vanhalan, Kirvelän, Pappilan tai Korppilan ”ulkomaita”. Haimoon lähikyliä ovat Moksi (Olkkala), Selki (Siippoo), Herrakunta, Tupakkiaro (Vihtijärvi), Nurmijärven puolella Korpi ja Nummenpää.

Kylänosien ulkoinen ilme vaihtelee. Etu-Haimoo on Myllynseutua ja Taka-Haimoo Leppäluhdan peltoaukea, Vihtihoen yhdistäessä molempia.

1900-luvun alkupuolella suomensi moni haimoolainen ruotsalaisperäisen sukunimensä. Esimerkiksi Berggrenin veljessarjasta tuli näin 1935 Aitosaari, Heimo, Heino, Jalava, Laihoaho ja Päivälä; Wikmaneista Kajosaari; Sevonista Sevula ja Serko.

Asutus

Vähäistä pysyvää asutusta alueella on ollut ainakin 1600-luvulta, sitä ennen itäinen Vihti oli lähinnä isojen talojen metsästy- ja kalastusmaita.

1700-luvulta alkaen asutus lisääntyi yritystoiminnan johdosta eniten myllynseudulla, muualla Haimoossa oli yksittäisiä taloja, isojen talojen torppia. Torpat olivat päätilojen omaisuutta ja torppareiden tuli tehdä taloihin taksvärkkiä. Torpilla tai taloilla oli usein ruotsinkielinen nimi. Haimoon tärkein rakennus oli sahan kirjurin eli puukhollarin talo kosken itäpuolella. Vanhalan rekisterikylää olivat Mäkilän, Niemelän, Heikkilän ja Rintelän torpat, Irjalan perintötalon Aholan torppa, Kirvelän torpat: Lepuhti (myöhemmin koulun tontti), Löfkulla, Nykulla, Pahnaskoski ja Seppälä. Kirvelän sivutila Haukojan mylly ja Korpilan sivutila Forsbacka.

Leppäluhdan aukealla sijaitseva Rintelä oli alun perin Vanhalan Tähkälän torppa. Tilalla sijaitsi saha, jonka konkurssissa (1932) talo joutui valtiolle ja Asutushallitus muodosti siitä 15 asutustilaa, käytännössä koko Taka-Haimoon asutuksen.

Tupakkiaro oli Vihtijärven Hiiskulan sivutila, josta muodostettiin yhdeksän tilaa Karjalasta tulleelle siirtoväelle vuonna 1946.

Kunta osti Kirtelän tilan 1970-luvulla ja siitä on erotettu ja myyty vuosien varrella vajaa kymmenkunta tonttia, muuten asutus on levinnyt teiden varsia pitkin talolta. Tonttivarantoa on edelleen jäljellä.

Elinkeinot

Maanviljely ja karjanhoito olivat 1960-luvulle asti yleisin elinkeino. Aktiivisia maatiloja on v. 2012 alle 10 kpl, hevostiloja sen sijaan on enemmän. 1900-luvun alkupuoli oli osuustoiminnallista aikaa: Tienhoito oli jaettu isäntien kesken ja maito kuljetettiin vuoropäivinä meijeriin. Viljaa kuivattiin yhteiskuivurissa (Rutikuiva). Karjataloutta helpotti Karjantarkkailu- ja Sonniosuuskunta sekä Kuiviketurbennosto-osuuskunta. Kylässä oli tietysti myös Osuuskassa ja puhelinosuuskunta.

Vesivoimaa hyödynnettiin Haimoon ja Rintelän sahoilla, Haimoon ja Haukojan myllyillä ja Haimoon Myllyn Sähkössä. Talot, astiat ja kulkuvälineet tehtiin itse. Kylällä toimi Väinölän puusepänverstaas ja

vaneritehdas Oy Haimo Ab. Tiiliä lyötiin joen rannassa hyödyntämällä lähiharjun hietaa ja joen vettä.

Haimoossa toimi vuosina 1946 – 57 Kallelan sementtikattotiilivalimo ja myöhemmin Nielsenin kauppapuutarha. Kylällä toimi myös ojankaivaja, seppä, suutari, teurastaja, lumpपुरi, räättäli jne.

Haimoossa on ollut historian aikana useita kauppia: Auran pakettikauppa 1930-luvulla, Kivirannan kauppa, Vihdin Seudun Osuusliike (VISO) sekä Urheilukentän vieressä, sillan pielessä: Koivistolainen, Rahikka, Heikkilä, Myllymäen kauppa. Viimeiset kaupat olivat 1980-luvulla Lepistön Erkin kioskikauppa ja Sirevi Oy. Nykyään kylällä ei ole kauppaa, keisäsin urheilukentällä on kioski.

Haimoon koulu perustettiin 1904

Koululle löytyi tontti Leppäluhdan torpan paikalta. Koulu aloitti nelivuotisena ja oppilaat olivat kymmenenvuotiaita aloittaessaan koulun. Oppilailta edellytettiin kiertokoulussa tai kotona saatu alkeisopetus. Ensimmäisenä lukuvuonna 1904 – 1905 oli 32 oppilasta. Alakoulu rakennettiin v. 1930. Oltuaan useamman kerran jo lopetushuhun alla, koulu toimii yhä ja on siirtynyt vanha koulun viereiselle tontille, jossa uusi koulu aloitti toimintansa 3.11.2014. Oppilasmäärä on vähän alle sata. Koulun yhteydessä toimii kaksisarjainen päiväkotikoti, jossa on lapsia noin 40.

Posti

Omaa postia ei Haimoossa ole koskaan ollut. Päivälehdet ja kirjeet tulivat yhteislaattikkoon koululle, josta lapset kantoiivat ne kotiin. Taka-Haimoossa oli postin noutopaikka seisakkeen kopilla. Kotiin-kanto alkoi 60-luvulla.

Yhdistykset ym. kansalaistoiminta

1. Haimoon VPK , per. 10-luv.?
2. VPK:n voimistelijat, joht. Otto Salomaa 20-luv.
3. Haimoon Työväenyhdistys, per. 1906, lakkautettu
4. Pienviljelijäin yhdistys (myöh. Haimoon maaseutuseura) per.-1922, lakkautettu 2011
5. Maatalouskerho, myöhemmin 4H
6. Haimoon Urheilijat (TUL:in alainen) - lakkautettu
7. Haimoon Kisa (SVUL) per. 1958, Yrjö Lehtiranta, urheilukenttä
8. Kaakkois-Vihdin Metsästysseura, toimii aktiivisesti, mutta ukkoutumassa
9. Haimoon Martat, per. 1971
10. Haimoon Diakoniakerho (seurakunnan) ei toimi enää
11. Haimoon naisten kerho, toimi 80-luvulla
12. Haimoon Miesten keskustelukerho ("Lottokerho")
13. Kylätoiminta sai alkunsa 70-luvulla, kyläyhdistys rekisteröity 2000 luvun puolella.

Kokoontumispaikkoja

1. Koulu, ainoa yleinen tila kylällä
2. Tilat ja talot
3. Työväentalo rak. -22, purettu 60-luv.lopulla
4. Tammenkallio, nuorten kokoontumispaikka (piirileikit sodan aikaan)
5. Myöhemmin aikoina Urheilukentän "koppi", maauimala (1975), leikkikenttä

5. VIHTIJOKI

HAIMOON KYLÄ SIJAITSEE Vihtijoen varrella. Vihtijoki saa vetensä Vihtijärvestä ja se laskee Averianjärven kautta Hiidenveteen. Vihtijoen valuma-alueen pinta-ala on 269 km² jokisuulta mitattuna. Valuma-alueesta on peltoa 20 %, metsää 73 %, vesistöjä 6 % ja avosuota tai rakennettua aluetta 1 %

Vihtijoen uoma on varsin luonnontilainen. Vihtijoessa on useita koskia ja joki on kalastoltaan arvokas. Joen keskijuoksu on nykyään taimenkanaltaan vahvinta aluetta. Lisäksi joessa on ollut vahva rapukanta.

Haimoon myllypatoon on rakennettu kosken kohdalle kalatie Virtavesien hoitoyhdistys ry:n toimes-

ta. Kalatie ei varsinaisesti lisää tai vähennä joessa kulkevan veden määrää vaan pikemminkin muodostaa uuden sivupuron, jonka ansiosta vesieläiden luontainen kulku on mahdollista.

Haimoon kalatien rakentaminen on osa Vihtijoen sekä koko Karjaanjoen vesistön kunnostamista. Aikaisemmin Virtavesien hoitoyhdistys on tehnyt kalatien Haimoosta alavirtaan Olkkalan Kourlan myllylle sekä on myös rakentanut kalatien Hiidenveden ja Lohjanjärven välisellä Vääntenjoelle. Näin kalojen vaellus on mahdollista aina Lohjanjärveltä Haimooseen saakka. Kalojen lisäksi kalateistä hyötyvät mm. rapukannat (www.virtavesi.com).

6. ASUTUS JA PALVELUT

6.1. Asemakaava

Haimoon alue kuuluu Vihdin yleiskaavaan, joka on oikeusvaikutukseton kaava vuodelta 1986. Pienialaisia ranta-asemakaavoja löytyy Vihtiin varresta Haimoossa ja Averian läheltä. Alueen haja-asutus on lisääntynyt huomattavasti etenkin Haimoon alueella. Kunnalla ei lisääntyneestä asutuksesta huolimatta ole suunnitelmia lisätä kaavoitusta lähivuosina. Haimoon kylän pinta-alasta 35 % on maatalousaluetta, 11 % rakennettuja alueita ja loput 54 % metsää.

6.2. Haimoon kylän juomaveden hankinta ja pohjavesialueet

Haimoon kylässä vedenhankinta on omien kaivojen varassa. Haimoon kylän kaakkoisosassa sijaitsee osa Selin pohjavesialueesta (0192706), joka on luokiteltu tärkeisiin pohjavesialueisiin. Kaksi kylän pohjoisosassa sijaitsevaa pienempää pohjavesialuetta Tupakkio (0192719) ja Haimoo (0192753) on luokiteltu veden ottoon soveltuviksi alueiksi (www.ymparisto.fi -> Vihdin pohjavesialueet 2011).

6.3. Haja-asutuksen jätevesien puhdistaminen

Haimoossa ei ole kunnallista jätevesien puhdistusjärjestelmää. Jokaisen velvollisuutena on olla selvillä omasta jätevesijärjestelmästä ja sen ympäristövaikutuksista. Järjestelmän tulee täyttää lain, jätevesiasetuksen ja Vihdin kunnan ympäristömääräykset, jos puhdistusteho ei ole riittävä järjestelmää tulee tehostaa. Tehostamiselle tulee laatia suunnitelma. Tehostaminen on luvanvaraista, toimenpidelupahakemusta varten tulee teettää jätevesisuunnitelma. Toimenpideluvan myöntää kunnan rakennusvalvontaviranomainen. Järjestelmälle tulee laatia myös huolto- ja käyttöohjeet, joiden avulla varmistetaan että puhdistusvaatimus täyttyy normaaliolosuhteissa. Kaikilla kiinteistöillä tulee kuitenkin olla selvitys omasta jätevesien käsittelyjärjestelmästä. Vihdin kunnassa on lisäksi tiukemmat ympäristövaatimukset, jotka koskevat pohjavesialueita ja 100 metrin päässä vesistöä sijaitsevia kiinteistöjä. Siirtymäaika lain, jätevesiasetuksen ja ympäristömääräykset täyttäviin järjestelmiin on 15.3.2016 asti.

6.4. Haja-asutuksen jätevesien käsittelyn tavoitteet Haimoossa

Haimoon kyläkeskus on tiheästi asuttu ja melko etäällä Vihdin Veden verkostosta. Vesihuollon rakentaminen Haimoon alueelle siten, että se voitaisiin liittää Vihdin Veden nykyiseen verkkoon, tulisi arvioiden mukaan maksamaan noin 10 miljoonaa euroa. Suunnitelmaa siirtoviemäristä ja yhdysvesijohdosta ei ole tehty, eikä em. linjan suunnittelu saati rakentaminen ole lähimmän viiden vuoden aikana ajankohtainen. Haimoon vesihuoltoon suositellaan vesiosuuskuntaa. Osuuskunta voisi hyödyntää Tupakkiovesilähteitä sekä Haimoon koulun puhdistamoja, joka toki tarvitsee saneerausta (Lankinen 2010).

Vesilaitoksella ei ole lähivuosina suunnitelmia tuoda runkoverkkoja haimoolaisten ulottuville. Oman vesiosuuskunnan perustaminen voi olla yksi vaihtoehto mutta myös kiinteistökohtaisilla puhdistamoilla voidaan suurimmassa osassa Haimoota selvittää jatkossakin.

6.5. Jätehuolto ja kierrätys

Rosk'n roll hoitaa jätehuollon Vihdin kunnassa. Kylän urheilukentän parkkipaikalla on lisäksi mökkiläisten jätteidenkeruupiste. (www.rosknroll.fi)

Haimoo on haja-asutusalue, joten biojätehuolto toimii jokaisen omalla vastuulla ja järjestämällä. Lähimmät ongelmajätteen keräyspaikat ovat Vihdin jäteasemalla ja ABC:lla Nummelassa sekä Sipoon Neste huoltoasemalla.

6.6. Ekopisteet

Lähin ekopiste sijaitsee urheilukentän parkkipaikalla, osoitteessa Haimoontie 361. Ekopisteessä on kierrätysmahdollisuus paperille, lasille, metallille, kartongille ja vaatteille (www.rosknroll.fi).

6.7. Kylän muut palvelut ja elinkeinoelämä

Lähin kirjasto ja kaupat sijaitsevat kirkonkylällä. Otalammelle on tulossa uusi kauppa, joka tulee sijoittamaan hieman lähempänä kuin nykyinen kauppa. Terveyspalvelut löytyvät Nummelasta, noin 20 km päästä, yö- ja viikonloppupäivystys

on järjestetty Lohjalla. Spr pitää terveystietä kaksi kertaa kuukaudessa, siellä voi esim. mitta-uttaa verenpaineen.

6.7.1. Haimoon koulu

Haimoon vanha koulu täyttää 110 vuotta vuonna 2014. Vanha koulu sijaitsee keskellä kylää kauniilla kallioharjanteella. Uusi koulu on rakennettu vuosien 2013 – 2014 välisenä aikana vanhan koulun viereiselle tontille. Koulun tiloissa toimii tällä hetkellä sekä alakoulu (luokat 1 – 6) ja päiväkotiki sekä esikoulu. Yhteensä koulussa on n. 140 alle 13-vuotiasta. Haimoon kouluun tulee oppilaita Selistä, Haimoosta, Moksista ja Vihtijärveltä. Uusi koulurakennus ja päiväkotiki ovat kyläläisten usean kymmenvuoden taistelun tulos ja korjaa vanhan koulun puutteet mm. liikuntasalin osalta, jota voivat nyt myös hyödyntää kaiken ikäiset kyläläiset kerhotoiminnassaan iltaisin ja viikonloppuisin.

Haimoossa toimii useita yrittäjiä. Merkittävimmät toimijat ovat maa- ja metsätalouden aloilla sekä ravi- ja ratsutilat. Lisäksi muita yrittäjiä ovat mm. taksit, rekka-auton kuljettajat, kaivinkone- ja metsäkoneurakoijat, LVI- ja sähkötekniikan yrittäjät, maalaustoiminta, IT-alan yritykset, parturikampaamot, liikunta- ja hierontapalvelut ja eläinlääkäri.

6.7.2. Kylätoimintaa

Haimoossa toimii aktiivinen Haimoon kyläyhdistys. Lisäksi Haimoossa toimii useita yhdistyksiä ja kerhoja: Haimoon Kisa, Haimoon Martat, Kaakkois-Vihdin metsästysseura ja koulun vanhempaintoimikunta.

Haimoon kisa ry

Haimoon kisa ry on kylän oma urheiluseura. Toiminnallisesti Haimoon Kisa kuuluu Vihdin Viesti ry:n alaisuuteen. Haimoon Kisa järjestää toimintaa kylän asukkaille niin lapsille kuin vanhemmallekin välle.

Haimoon Martat ry

Haimoon Martat ry. kuuluu valtakunnalliseen Martta-liittoon. Haimoon Martoissa on n. 30 jäsentä ja toiminta on monipuolista. Monet toimintamuodoista liittyvät läheisesti luontoon.

Haimoon hevosjaos

Kyläyhdistyksen alaisuuteen perustettiin 11.10.2007 hevosjaosto, joka pyrkii toiminnallaan edistämään alueen kaikkien hevosharrastajaryhmien ja hevosalan ammattilaisten yhteistoimintaa ja ylläpitämään hyvää yhteishenkeä koko kylän keskuudessa. Tällä hetkellä Haimoon hevosjaoksella ei ole aktiivista toimintaa.

Metsästysseura

Kaakkois-Vihdin metsästysseuran puheenjohtajana ja kontaktihenkilönä toimii Jukka Kallela.

Leikkikenttäjaos

Haimoon Leikkikenttäjaos on perustettu kesäkuussa 2009 Haimoon kyläyhdistys ry:n alaisuuteen. Jaos vastaa kylässä leikki-ikäisille järjestettävän toiminnan organisoinnista ja etenkin Haimoon kentällä olevasta leikkikentästä. Tällä hetkellä Haimoon Leikkikenttäjaoksella ei ole tällä aktiivista toimintaa.

Koulun vanhempaintoimikunta

Haimoon vanhempaintoimikunta on joukko oppilaiden vanhempia, jotka kokoontuvat säännöllisesti koululla. Kokoukset ovat avoimia kaikille vanhemmille.

Kylätoiminnasta lisätietoa löytyy Haimoon internet-sivuilta www.haimoonet.fi.

7. KYLÄN KEHITTÄMINEN

7.1. Lasten kyläsuunnitelmatyöpajat

Kyläsuunnitelmatyö aloitettiin toiminnallisella tapaamisella Haimoon koulun 5.- ja 6.-luokkalaisten kanssa. Molemmille luokille pidettiin 1,5 tuntia kestävä työpaja. Luokissa oli yhteensä 30 oppilasta sekä opettajat. Lämmittelyn ja tutustumisen jälkeen lapset rakensivat Haimoosta erilaisista pikkuesineistä pöydälle kartan. Ensin pöydälle tehtiin huivista kylän läpi kulkeva Vihtijoki ja merkittiin koulu. Tämän jälkeen lapset valitsivat 1 – 3- esinettä, jotka kuvasivat kivaa paikkaa, kurjaa/pelottavaa paikkaa ja veteen liittyvää paikkaa, joka voi olla kiva, kurja tai liikaava. Esineet laitettiin pöydän kartalle yksitellen kertoen mistä oli kyse. Ohjaaja teki tarkentavia kysymyksiä. Kaikki asiat hyväksyttiin samanarvoisena (myös naapurin kiva kilpikonnan) ja kirjattiin muistiin.

Kartanteon jälkeen lapset tekivät kolmen hengen ryhmissä omaa kyläsuunnitelmaa. Jokainen ryhmä keskusteli ja kirjoitti ylös vastaukset seuraaviin kysymyksiin:

- Kun meidän kylä on tosi kiva, mitkä asiat ovat paremmin kuin nykyään (n. 1 – 3 asiaa)?
- Mitä te itse tai luokka voisitte tehdä kylän hyväksi?
- Mitä te itse tai luokka voisitte tehdä joen hyväksi?

Lopuksi lapset valitsivat vielä useiden esineiden joukosta jonkun, joka kuvasi sitä, millaiselta tällainen työ tuntui. Vastauksissa tuli ilmi, että: työskentely oli kivaa vaihtelua, oli kiva miettiä näitä asioita, oli kivaa tehdä ryhmissä, oli kivaa tuoda omia toiveita esille, oli kivempaa kuin tavallinen tunti ja työskentely oli kivaa jos toiveet toteutuu.

7.2. Aikuisten kyläsuunnitelmatyöpajat

Kyläyhdistyksen Internet-sivulle (<http://www.haimoonet.fi>) laitettiin ennen ensimmäistä tapaamista kuvaus tulevasta kyläsuunnitelmatyöstä ja webropol-kysely, joka oli avoin kaikille kyläläisille, vastauksia saatiin n. 17 – 19. Haimoolaisilta kysyttiin:

1. Mitkä ovat mielestäsi Haimoon kylän vahvuudet?

2. Mitkä ovat mielestäsi Haimoon kylän heikoudet?
3. Mitä mahdollisuuksia näet Haimoon kylän kehitykselle?
4. Mitä uhkia näet Haimoon kylän tulevaisuudelle?
5. Mitä asioita/paikkoja toivoisit kylässä kehitettävän?

Kaikki vastaukset kerättiin yhteen ja tuotiin ensimmäiseen työpajaan pohja-aineistoksi.

Ensimmäinen työpaja

Kyläyhdistyksen sivulla oli myös kutsu ensimmäiseen työpajaan, joka pidettiin 20.11.2012. Siihen osallistui 13 kyläläistä. Työpaja aloitettiin toiminnallisesti virittämällä osallistujat aiheeseen. Tuoleille oli jaettu valmiiksi jokaiselle osallistujalle kaksi postikorttia. Ohjaaja kertoi ensimmäisen kuvaavan odotuksia tälle illalle ja toisen kuvaavan jotakin tärkeää asiaa Haimoon kylästä. Piirissä tuoleilla istuen halutussa järjestyksessä jokainen kertoi korteistansa ja asetti kortit lattialle piirin keskelle miettien myös kortin paikan suhteessa muihin aseteltuihin kortteihin. Näin päästiin keskustelemaan kylän hyvistä ja kehitettävistä asioista ja purkamaan odotuksia, joita kyläsuunnitelman teko oli herättänyt. Kaikki kyläsuunnitelmatyöpajaan osallistuneet olivat tuttuja keskenään. Jos osallistujat olisivat olleet vieraita toisilleen, olisi kannattanut pyytää heitä ensin juttelemaan pareittain tai kolmestaan korteista, ennen yhteistä keskustelua.

Lämmittelyn jälkeen aikuisten kanssa tehtiin vastaava karttatyö kuin lasten kanssa oli tehty. Pöydälle rakennettiin erilaisista pikkuesineistä kartta Haimoosta. Ensin pöydälle tehtiin huivista kylän läpi kulkeva Vihtijoki ja merkittiin koulu. Tämän jälkeen kyläläiset valitsivat 1 – 3- esinettä, jotka kuvasivat lempipaikkaa, huonoa/kehittämistä vaillo olevaa paikkaa tai asiaa ja veteen liittyvää paikkaa tai asiaa. Esineet laitettiin kartalle yksitellen kertoen mistä oli kyse. Ohjaaja teki tarkentavia kysymyksiä. Lisäksi jokainen laittoi kartalle myös kotinsa, jolloin huomattiin että osallistujat asuivat melko tasaisesti eripuolilla Haimoota. Esille tulleet asiat kirjattiin muistiin.

Lopuksi osallistujat jaettiin viiteen ryhmään, joille kullekin annettiin oma aihe: 1. Kylän vahvuudet, 2. Kylän heikkoudet, 3. Mahdollisuudet kylän kehittämiseksi, 4. Uhat kylän tulevaisuudelle sekä 5. Mitä asioita/paikkoja kylässä pitäisi kehittää. Pohjaksi kullekin ryhmälle oli Webropol kyselyn vastaukset koottuina. Kukin ryhmä keskusteli pohjapaperista ja keskustelujen pohjalta täydensi A3-paperille omaan aiheeseensa liittyviä asioita. Tämän jälkeen ryhmät kiersivät eri kysymysten äärellä vaihtaen aihetta neljä kertaa ja täydentäen toisten kirjaamia asioita. Aiheet purettiin laittamalla paperit seinälle ja keskustelemalla esille nousevista asioista ja yhteyksistä. Työpajan jälkeen vahvuudet, heikkoudet, mahdollisuudet, uhat ja kehittämiskohteet käännettiin toimenpide-ehdotuslistaksi, joka ryhmiteltiin eri aiheiden mukaan seuraavaa työpajaa varten.

Toinen työpaja

Toinen työpaja pidettiin 22.1.2013 ja tällä kertaa keskityttiin enemmän vesiensuojeluasioihin. Alkukeskustelun jälkeen Länsi-Uudenmaan vesi ja ympäristö ry:n asiantuntijat Minttu Peuraniemi ja Anu Suonpää sekä Hiidenveden kunnostushankkeessa toimiva Esko Vuorinen Silvestris Oy:sta kertoivat Haimooseen liittyvistä vesiensuojelu- ja hoitomahdollisuuksista. Esko Vuorinen kertoi Hiidenveden valuma-alueelle suunnitelluista kosteikoista sekä virtavesikunnostuksista Vihtijoen osalta. Hänen jälkeen Minttu Peuraniemi kertoi hajajätevesien käsittelystä sekä esitteli kiin-

teistökohtaista neuvontatyötä, joka mahdollisesti alkaisi myös Haimoon alueella. Lopuksi vielä Anu Suonpää kertoi Hiidenveden kunnostushankkeesta ja myös siitä miten Haimoon maauimalaa olisi mahdollista kunnostaa.

Esitelmien jälkeen jäi vielä hetki aikaa priorisoida webropol-kyselyn sekä aikuisten ja lasten aiempien työpajojen pohjalta kerättyjä toimenpide-ehdotuksia. Ehdotukset oli ryhmitelty kolmeen ryhmään aiheidensa perusteella: Ympäristö, asutus ja liikenne; Asukkaat ja yhteisöllisyys sekä Palvelut. Osallistujat jaettiin vastaavasti kolmeen ryhmään ja jokainen ryhmä luokitteli aihealueensa ehdotukset helpoimpiin, vaativampiin ja erittäin vaativiin toimenpiteisiin (Liite 1). Osalle toimenpiteistä ehdittiin tehdä vielä toimintasuunnitelmat.

Kolmas työpaja

Kolmas työpaja pidettiin 19.3.2013. Työpajan aluksi Turo Hjerppe Suomen ympäristökeskuksesta kuvasi vesistökuormitusmallilla arvioitua Haimoon kylän vesistökuormitusta ja kustannustehokkaampia mahdollisuuksia sen vähentämiseksi (kts. luku 6.4). Tämän jälkeen osallistujat jakautuivat jälleen kolmeen ryhmään ja alkoivat tehdä toimintasuunnitelmia edellisellä kerralla luokitelluille toimenpiteille. Ryhmien aiheet olivat jälleen: Ympäristö, asutus ja liikenne; Asukkaat ja yhteisöllisyys sekä Palvelut. Osa kohdista jäi tyhjiksi ja suosittelavaa olisi että ne täytettäisiin esim. kyläyhdistyksen kokouksessa tulevaisuudessa.

8. YHTEENVETO

Kyläsuunnitelman teko oli sikäli helppoa, että kaikki tekijät olivat innostuneita ja motivoituneita kylän kehittämiseen. Osallistujia tosin olisi voinut olla enemmänkin ja etenkin uusia haimoolaisia olisi kaivattu lisää. Tasapuolisuutta pyrittiin kuitenkin lisäämään webropol-kyselyn avulla ja varmasti siinä myös onnistuttiin. Lasten ideat koettiin tärkeinä ottaa samanarvoisina huomioon aikuis-

ten ideoiden kanssa. Tärkeää olisi myös, että kyläyhdistys antaisi lapsille palautetta siitä, mitä ideoita voidaan toteuttaa ja missä lapset voivat olla kylän kehittämisessä mukana. Kyläsuunnitelman ehdotukset olisi joka tapauksessa hyödyllistä käydä kyläyhdistyksessä läpi. Lisäksi tämä kyläsuunnitelma ehdotuksineen kannattaisi vuosittain tarkistaa ja päivittää.

LASTEN KYLÄSUUNNITELMATYÖPAJAN TULOKSET 24.9.2012

Haimoossa kiva paikka

- Kiva metsä, jossa paljon jäniksiä, koululta maauimalan suuntaan
- Oman kotitalon rakennustyömaa, sai ajaa kuormurilla
- Kenttä metsän takan, jossa jääkiekko-, luistelu-, lentopallo- ja koripallokenttä sekä skeittipaikka (useat pitivät, n. 6 lasta)
- Koulusta nähden joen toisella puolella oma koti ja kotona kissa, jonka kanssa kiva leikkiä
- Hevostallit, joita on useita. Varsinkin laurilassa kiva talli (useat pitivät n 3 lasta)
- Oma takapiha, jossa kiva metsä
- Röykän rajalla naapurilla oli kilpikonna, jonka kanssa oli kiva leikkiä
- Kotimetsä, jossa kettuja
- Oma pelto, jossa saa ajaa rallia autolla
- Kotitie ja pelto, jossa saa ajaa isän autoa
- Puinen laatikko oman pihan lähellä, jonka päälle on kiva kiivetä
- Metsä lähellä koulua (sekametsää), missä kivoja kiipeilypuita
- Koulun lähellä metsä, jossa kivoja kallioita
- Koulun lähellä metsä, kivat ulkoilureitit (opettaja)
- Koulun lähellä kiva metsä, jossa mukava juosta ja liikkua
- Koulun lähellä kiva metsä, jossa mukava talvella laskea pulkalla
- Koulun lähellä kiva metsä, jossa mukava oleskella
- Sikala
- Sikalan vieressä kiva talli
- Lempimetsä kodin lähellä
- Kotona kiva Lilo koira
- Kotona hevostalli, joen alajuoksulla
- Hevostalli

- Kiva laatikko kotipihalla, jonka päälle voi hypätä, siinä säilytetään polttopuita
- Urheilukenttä
- Hyvät navetat
- Kiva Rokokallio, joka vihdin korkein kohta, siellä mukava suunnistaa ym.

Haimoossa kurja paikka

- Urheilukentällä ajetaan mopoilla ja autoilla luvatta rallia, josta syntyy syviä uria kenttään, jotka pitää tasoittaa (opettajan kommentti)
- Kesäkioski, joka on liian kallis
- Ruosteinen vanha piikkilanka-aita, johon sammakot jää kiinni ja kuolee, sijaitsee joen alajuoksulla koululta katsoen toisella puolella jokea
- Kuolleet linnut tiellä, jotka ovat jääneet auton alle Haimoonraitilla
- Orava, joka syö lintujen ruuat kodin lintulaudalta
- Huono skeittiramppi ja pitäisi olla useampi
- Rotat ja jyrsijät kotipihalla
- kurjaa, kun (teräviä) kiviä heitellään tielle
- Ei liikuntasalia (opettaja)
- Hirvet, jotka tulevat autotielle

Haimoossa pelottava paikka

- Metsä pimeällä
- Autiotalo, jossa on pelottavia lepakoita. Sijaitsee joen alajuoksulla
- Krokotiilinaamari, joka peläytti tiellä
- Sukeltajat joessa voi olla pelottavia, Vihtijoesa on sukellettu mm. lumikolia vedestä
- Moottoripyörät, joka ajaa kovaa tiellä
- Käärmeet
- takapihan metsä, voi olla käärmeitä ja pimeällä on pelottava
- Karhut, jos niitä on metsässä

Veteen liittyvä paikka (kivat paikat)

- Joen rannassa hyvä sammakkopaikka
- Asuinpaikan lähellä kiva sammakkolampi
- Maauimalanranta, jossa voi kalastaa, 5 lasta kalastaa. Saaliina saatu hauki, ahven, lahna ja taimen. Taimenia on saatu myllyltä, jossa on tehty virtavesien kunnostusta.
- Vihtijoen ranta, jossa sammakoita
- Vihtijoen varrella oja, jossa mukavia kiviä
- Joessa souteleminen ja kanootilla melominen
- Vihtijoessa hyvin rapuja (7 oppilasta ja opettaja pyydystäneet)
- Vihtijoessa on kiva uida ja sukeltaa
- Uimala
- Vihtijoessa kiva kalastaa (10 kalastaa, 9 lasta ja opettaja). Saaliit hauki, särki, ahven, simpukka, harjus ja taimen.
- Vihtijoessa ravustus (3 pyydystänyt rapuja, 2 lasta ja opettaja)
- Koti Vihtijoen varrella (opettaja)
- Myllyn lähellä joessa kiva meloa

Veteen liittyvä paikka (kurjat)

- Maauimala, sai ihottumaa vedestä heinäkuussa (useat n 5 lasta) *todennäk. kyseessä järvisyyhy, lapset kertoivat, että uimalan rannassa on paljon isoja vesikotiloita (limakotiloita). Ne kantavat imumadon toukkia, jotka aiheuttavat ihottumaa, toukkien yrittäessä päästä ihon alle. Järvisyyhy on vaaraton, vaikkakin aiheuttaa ikävää kutinaa
- Vihtijokeen varsinkin maauimalan alueelle heitetään roskia
- Uimala, liikaa kasveja
- Uimala, kun se on niin rehevä
- Uimala, paljon roskia, tölkkejä, joskus pyöriä ym.
- Saari uimalassa, kun se on niin täynnä kasveja
- Vihtijoki on likainen
- Rehevä Vihtijoki
- Uimalan yläpuoli, joka täynnä kasvillisuutta
- Ruskea joen vesi

6.-luokkalaisilta kysyttiin myös Vihtijoen käytöstä

- *Melkein joka päivä* 6 oppilasta (ui ja kalastaa)
- *Välillä/toisinaan* 2 oppilasta (ui, kalastaa)
- *Joskus* 2 oppilasta (käy uimassa)
- *Ei melkein koskaan* 4 oppilasta (kerran vuodessa kalastaa tai käy uimassa)

Kun Haimoon kylä on tosi kiva: Mitkä asiat on paremmin?

Toiveet urheilukentälle

- Skeittirampit ovat paremmat ja niitä on enemmän (useilta oppilailta)
- Urheilukentän jalkapallomaalit ovat paremmat (useilta oppilailta)
- Urheilukentällä on uusi kaukalo (useilta oppilailta)
- Luistelukenttä on isompi
- Luistelukentällä on parempi jää

Toiveet koululle

- Koulussa on liikuntasali (useilta oppilailta)
- Pellolle ajetaan talvella lenkki perinteistä hiihtoa varten. Pitäisi olla myös luisteluhiihtorata. Kuuluu opetussuunnitelmaan, mutta ei ole kunnan mahdollisuuksia harjoitella. (opettajan kommentti). Lasten (monen) mielestä luisteluhiihto olisi kivempaa kuin perinteinen.
- Oppilailla on läppärit

Toiveet joelle/maauimalalle

- Vihtijoen vesi on puhtaampaa
- Kaloja on istutettu
- Maauimalan pukukoppi on uusi
- Maauimalassa on hyppytorni

Liiketoimintatoiveet

- Urheilukentällä on kioski auki muulloinkin kuin kesällä
- Haimoossa on kyläkauppa (useilta oppilailta)
- Haimoossa on grillikioski
- Haimoossa on hampurilaispaikka

Muut urheilupaikka- ym. toiveet

- Kylällä on parkour-rata (useilta oppilailta)
- Haimoossa on laskettelurinne
- Haimoossa on jäähalli
- Haimoossa on crossirata
- Haimoossa on nuorisotalo
- Kerätä kotiloita maauimalan kohdalta joesta ja siirtää ne alajuoksulle
- Pitää maauimala ja joki siistinä (useilta oppilailta)
- Auttaa skeittiramppien rakentamisessa
- Auttaa parkour-radon rakentamisessa
- Pitää skeittirampit kunnossa
- Kerätään roskat pois
- Vesiä ei saastutettaisi
- Lapsia voisi olla töissä kioskillä

Mitä voitaisiin tehdä yhdessä?

- Kerätä rahaa Haimoon hyväksi
- Siivota urheilukenttä (useilta oppilailta)
- Siivota joen rantaa (useilta oppilailta)

HAIMOON KYLÄN KEHITTÄMISEHDOTUKSET

YMPÄRISTÖ, ASUTUS JA LIIKENNE, helpot toimenpiteet				
TAVOITE	NYKYTILA	TOIMENPITEET	AIKATAULU	VASTUUT
Ympäristön siistiminen esim. <ul style="list-style-type: none">• Läpi-pääsemättömän pensaikon raivaaminen• Ruostuneiden piikkilankojen siivoaminen metsästä	Kohtuullinen	<ul style="list-style-type: none">• Ei roskata, ei tarvitse siivota• Tienvarsien siivoustalkoot keväisin	Vuosittain	Sovittava järjestäjät
Uusien asukkaiden informointi kylästä ja sen palveluista esim. <ul style="list-style-type: none">• Kylän rajat ja keskus• Lenkkimaastot ja luontoreitit	<ul style="list-style-type: none">• Internet-tasolla melko hyvä, vaatii myös aktiivisuutta• Perinteiset tiedotteet, ilmoitustaulut vähäisempiä• Tiedon saanti kiinni omasta aktiivisuudesta	<ul style="list-style-type: none">• Järjestetään tutustumis-tapahtuma esim. elojuhliin• Tehdään Haimoo-tiedote uusille asukkaille	Heti ja jatkuvasti	Kaikki aktiiviset yhdistykset (ainakin) Sovittava kokoajat
Kylän historian hyväksikäyttäminen ja esilletuominen	Tietoa on, mutta se on hajallaan eri ihmisten omista "tiedostoissa", yleisesti on saatavissa hyvin vähän	Kootaan tieto yksiin kansiin, tehdään historiikki	Historia-työryhmän perustava kokous oli 18.11.2014. Seuraava kokous on 13.1.2015.	Eero Ahola toimii työryhmän puheenjohtajana ja vetäjänä
Virtavesikunnostukset	Huono	Kunnostetaan nykyisiä soraistusalueita. <ul style="list-style-type: none">• jaetulla talkootyöllä• myös konetyötä	Pätkä vuodessa Vuosittainen tapahtuma	Kyläyhdistys

YMPÄRISTÖ, ASUTUS JA LIIKENNE, vaativimmat toimenpiteet				
TAVOITE	NYKYTILA	TOIMENPITEET	AIKATAULU	VASTUUT
Asutuksen kehittäminen osittain	Ei kaavaa	<ul style="list-style-type: none"> Osayleiskaava, jos koulu tulee asian seuraaminen ja tarvittaessa yhteydenotto kuntaan 	Mahd. pian.	Kunta Kyläyhdistys yhteydessä kuntaan
Lähijokien suojele <ul style="list-style-type: none"> Kosteikot Pelloilla tehtävät toimenpiteet (suoja- vyöhykkeet, maanrakenteen parantaminen, peruskuivatus, talviaikainen kasvipeitteisyys) Lannan käsittely 	<ul style="list-style-type: none"> 90 % viljelijöistä on ympäristötuessa Hevosia runsaasti 	<ul style="list-style-type: none"> Hevoslannan hyötykäyttö ja keräily Haukojan peltoon kosteikko 	2014 –	Maanviljelijät Luontoyrittäjä Maanomistaja
Tulvasuojelu <ul style="list-style-type: none"> Tulvasanteet pieniin uomiin Vedenvirtauksen parantaminen 	Ei tulvia	<ul style="list-style-type: none"> Sortumien korjaus (yhteys Uudenmaan ELY-keskukseen) Kaatuneiden puiden korjaus 	2014 –	Maanomistajat Kyläyhdistys
Liikenteen turvallisuuden kehittäminen esim. <ul style="list-style-type: none"> kevyen liikenteen väyliä ja jalkakäytäviä (maisemaa kunnioittaen) ainakin Mõlkintien, Haimoontien, Haimoonraitin ja Myllytien yhteyteen Teille valaistusta Koulun kohdalle hidasteita (ajonopeudet välillä tosi suuria) Teiden kunnostus 	Ei pientareita, eikä valaistusta	<ul style="list-style-type: none"> Tien leventtäminen Määrärahan anominen Talvikunnossapidon lisäys Ryhmittymiskaista VT 25 liittymään Liityntäpysäköinti- paikka Vanhan Porintien varteen Yhteydenotto Uudenmaan ELY-keskuksen Liikenteen vastuualueeseen 	2014 –	Uudenmaan ELY-keskuksen Liikenteen vastuualue Kyläyhdistys

YMPÄRISTÖ, ASUTUS JA LIIKENNE, erittäin vaativat toimenpiteet				
TAVOITE	NYKYTILA	TOIMENPITEET	AIKATAULU	VASTUUT
Vesihuollon kehittäminen Uudistustarpeessa olevien jätevesijärjestelmien siirtymäaika 15.3.2016 asti	Melko hyvä	Asetus määrää	15.3.2016	Asukkaat ja kunta
Liikenteen sujuvuuden kehittäminen esim. <ul style="list-style-type: none"> Julkisiin liikennevuoroihin vaikuttaminen Turhaan yksityisliikenteeseen vaikuttaminen- Kehä 4(vai 5) hankkeeseen vaikuttaminen 	Ei ole julkista liikennettä tarpeeksi Rata Karjaa – Hyvinkää	<ul style="list-style-type: none"> -Harrastelinjan perustaminen Mitataan yksityisliikenteen määriä Nummelan ja Haimoon välillä Henkilöliikenne takaisin (juna) 	2014 –	Kyläyhdistys

ASUKKAAT JA YHTEISÖLLISYYS, helpot toimenpiteet				
TAVOITE	NYKYTILA	TOIMENPITEET	AIKATAULU	VASTUUT
Koulussa ja päiväkodissa olevan hyvän yhteishengen säilyttäminen	Ilmeisesti ok	Ylläpidetään tätä	Aina	Vanhempain-toimikunta
Yhteisten asioiden ja paikkojen kunnossapito esim. <ul style="list-style-type: none"> urheilukenttä uimarannan pukukoppi uimaranta 	Talkoot 2 x vuodessa, osallistujia keskimäärin 10 hlöä	<ul style="list-style-type: none"> Lapset mukaan! Tiedottaminen ajoissa tapahtumista Asenne- muokkausta, jotta ymmärretään, ettei ole ulko- puolista tahoja, joka tekee kylän puolesta 	Vuosittain	Kyläyhdistyksen ja Haimoon kisan hallitukset
Kylän asioista tiedottaminen aktiivisesti	Osittain vajaa	Tiedotus niin, että tavoittaa kaikki. Esim. kylälehti, ilmoitustaulu (netin lisäksi)	Koko ajan	Kyläyhdistys
Kylän yhdistysten yhteistyön ja aktiivisuuden lisääminen	Kohtalaisen vähäistä yhteistyötä ja varsinkin aktiivisuutta	<ul style="list-style-type: none"> Houkutella uusia ihmisiä eri yhdistysten toimintaan Yhdistysten yhteisiä keskusteluja toimenpiteistä ja tekotavoista puolivuositain vähintään 	Heti	Kaikkien yhdistysten/ ryhmien vetäjät

ASUKKAAT JA YHTEISÖLLISYYS, vaativimmat toimenpiteet				
TAVOITE	NYKYTILA	TOIMENPITEET	AIKATAULU	VASTUUT
Kylän hyväksi tehtävän työn jakaminen tasaisemmin eri ihmisille	Jaettu, mutta vähän tekijöitä	Houkutellessa lisää tekijöitä mielekkäällä tekemisellä	Heti	Kaikkien yhdistysten/ ryhmien vetäjät
Aikuisille omia kokoontumisia	Uusi koulu luo mahdollisuuden	Selvitetään halukkuutta ja ideoita (voi yhdistää seuraavaa tavoitteeseen: toiveiden kysyminen..)	2014 –	Sovittava selvittäjät
Toiveiden kysyminen asukkailta ja niiden huomioonottaminen	Ei ole	Kyselyitä kerran pari vuodessa	Heti	Kyläyhdistys
Eri elämäntilanteiden huomioonottaminen	Riittävä			
Naapuriapu	Saa ja annetaan	Ylläpidetään	Aina	Kyläläiset

ASUKKAAT JA YHTEISÖLLISYYS, erittäin vaativat toimenpiteet				
TAVOITE	NYKYTILA	TOIMENPITEET	AIKATAULU	VASTUUT
Yhteistyö naapurikylien kanssa	Vähäistä	<ul style="list-style-type: none"> Yhteydenpitoa lisättävä koko kunnassa Keskustelufoorumi 	Heti	Vihdin asukas ja kylätoiminta ry
Parempi verkostoituminen kylän yrittäjien keskuudessa = kylän pienyrittäjien talo <ul style="list-style-type: none"> esim. yhteisiä mainoksia tms. 	Vähäistä	<ul style="list-style-type: none"> Haimoonettiin koottua tietoa Kylälehteen mainoksia 	Joskus	Yrittäjät itse, Kyläyhdistys kertoo mahdollisuuksista

PALVELUT, helpot toimenpiteet				
TAVOITE	NYKYTILA	TOIMENPITEET	AIKATAULU	VASTUUT
Tapahtumien ja omien palveluiden järjestäminen esim. <ul style="list-style-type: none"> Säännöllisen harrastustoiminnan järjestäminen eri ikäisille Kävely/saunakävely tai juoksuryhmiä (ulkoliikunta) 	Vetäjiä vähän nuorisolle	<ul style="list-style-type: none"> Aktivointi koulun kautta/ vanhemmat Vanhempainillan järjestäminen Opettajat mukaan Haimoon nettisivuilla aktivointi ja tiedottaminen 	Jatkuvaa	Vanhempaintoimikunta Haimoon kisa

Urheilukenttä, sen kehittäminen ja parempi hyödyntäminen esim. <ul style="list-style-type: none"> • Tehdään paremmat skeittirampit ja nykyistä enemmän • Urheilukentälle paremmat jalkapallomaalit • (Isompi luistelukenttä • Luistelukentälle uusi kaukalo • Luistelukentälle parempi jää) 	Vain yksi skeittiramppi Jalkapallomaalien verhot hieman huonossa kunnossa Luistelukentän kunto riippuu myös lasten/nuorison käyttäytymisestä kentällä	Skeittirampeihin oli jossain vaiheessa rahankeräys. Kalliita hankkeita	Mahdollisesti tulevaisuudessa	Haimoon kisa Vanhemmat Lapset
Hiihtolatujen kehittäminen	Pieni luisteluhiihtorata tekeillä	Jos on lunta, niin ladut olleet erinomaiset	Jatkuvaa	Haimoon kisa (talkoilla)
Kesäkahvila uimarannalle	On ollut		Kevästä syksyyn 2 pv/viikossa	Vanhemmat ja lapset

PALVELUT, vaativimmat toimenpiteet				
TAVOITE	NYKYTILA	TOIMENPITEET	AIKATAULU	VASTUUT
Maa-uimalan kunnostaminen esim. <ul style="list-style-type: none"> • heinät pois, laiturin kunnostus, pukukopin kunnostus 	<ul style="list-style-type: none"> • Heinää rannassa • Mutaa • Laiturin ylläpito-kunnostusta 	<ul style="list-style-type: none"> • Ruoppaus, rannasta heinikon poistaminen • Reunat kuntoon kaivurilla • Laituriin tarvikkeet kunnalta • Yhteys kuntaan ja ELY-keskukseen 	Aloitus keväällä/kesällä 2015 Tiettyt työt hoidetaan niille parhaimpana ajankohtana	Kyläläiset Kunta ELY-keskus
Kalastuspaikkojen kunnostaminen	Kala ei pysty liikkumaan → kutemaan	<ul style="list-style-type: none"> • Luonnon koski → joen kivetys • → virtavesi-kunnostus • Yhteys ELY-keskukseen 		Talkoot ELY-keskus
Kylätalo	Vanha koulu tulossa myyntiin	Selvitys koulun hinnasta sekä ylläpitokustannuksista ja mahdollisista tulevista käyttäjistä ja halukkaista vastuuhenkilöistä	Kevät 2015	Kyläyhdistys ja muut yhdistykset

PALVELUT, erittäin vaativat toimenpiteet				
TAVOITE	NYKYTILA	TOIMENPITEET	AIKATAULU	VASTUUT
Uusi koulu ja päiväkot • urheilutila ja tekninen käsityötila	Uusi koulu ja päiväkot valmistunut 2014	Valmis	2014	Kunta
Kiertävälle terveyspalvelulle laajennus/ monipuolisuutta (mm. vanhuksentodottavat äidit)	SPR pitää terveyspistettä 2xkk jossa voi mittauttaa verenpaineensa	Selvitetään onko mahdollista		Karviainen
Terveyskeskuspäivystyksen muuttaminen Hyvinkäälle	Terveyskeskuspäivystys on nyt Lohjalla, mutta kuntalaiset voivat uuden lain mukaan vaihtaa terveysasemaa	Seurataan Sosiaali- ja terveydenhuollon palvelurakennemuutosta	2014	SOTE-uudistus/kunta
Vuokrattava saunamökki uimarannalle	Hieno idea, vaikea toteuttaa	Kenen maat? Ei onnistune	Mahdollisesti tulevaisuudessa	
Runsasvarusteinen kioski/ grilli	Kesäkahvila on uimarannalla	Vaatisi yrittäjän		
Vanhan myllyn kunnostaminen	Museovirasto on tutkinut myllyn ja hylännyt korjaushankkeen. Toivoton savotta!	Vaatisi 100 000 €		

MAHDOLLISIA RAHOITUSKANAVIA KYLÄN KEHITTÄMISEEN

Ykkösakseli Leader-projektien rahoitus

Toiminnan esiselvityshankerahoitus voi olla 100 %

Toiminnan toteuttaminen: Kehittämis- ja investointihanke

Omarahoitus osuus noin 20 – 50 % (voi olla talkootyötä, tiedon keräämistä yms.)

Yhteystiedot: Ykkösakseli ry:n toimisto, Kitulantie 5, 25410 SUOMUSJÄRVI

toimisto(at)ykkosakseli.fi, www.ykkosakseli.fi

Hankeneuvoja Anu Gustafsson, p. 050 4306 385, anu.gustafsson(at)ykkosakseli.fi

Ely-keskuksen kautta Eu-rahoitusta:

<http://www.ely-keskus.fi/fi/ELYkeskukset/uudenmaanely/EUasiat/Sivut/default.aspx>

Hankkeiden koulutus, Hankkeiden ohjeistus neuvonta ja seuranta

Yhteystiedot: Uudenmaan ELY, EU-rakennerrahoitus, Maistraatinportti 2, 00240 HELSINKI

Projektineuvoja Järvisalo Marja-Leena, p. +358 295 021 249, marja-leena.jarvisalo@ely-keskus.fi

Opas kulttuuripalveluita kehittävien ja edistävien hankkeiden rahoituskanavista:

[http://www.mek.fi/w5/mekfi/index.nsf/\(Pages\)/Kulttuurimatkailun_kehittamiseen_sopivat_rahautukset?opendocument&np=A](http://www.mek.fi/w5/mekfi/index.nsf/(Pages)/Kulttuurimatkailun_kehittamiseen_sopivat_rahautukset?opendocument&np=A)

Suomen kulttuurirahasto / Uusimaa:

Suomen Kulttuurirahaston, Uudenmaan rahasto, PL 173, 00121 Helsinki
<http://www.skr.fi/default.asp?docId=12462>

Asiamies, Fil. maisteri Petja Hovinheimo, p. 050 385 7602, etunimi.sukunimi@skr.fi

VIHDIN ASUKAS- JA KYLÄTOIMINTA RY

pj. Pentti Saastamoinen, Jokiniementie 10, 03400 Vihti
p. 040 777 3746, pentti.saastamoinen@elisanet.fi

Maaseutuviraston kautta löytyvät tuet:

Maaseudun rahoitus / Maaseudun hanketuet

Maaseudun rahoitus / Ympäristötuet yhdistyksille

<http://www.mavi.fi/fi/index/maaseudunrahoitus/ymparistotuetyhdistyksille.html>

Ideoita omarahoituksen keräämiseen kylätoimikunnan sivuilla:

<http://www.kylatoiminta.fi/fi/kylatoiminta/omarahoitusvarainhan>

LÄHTEET

Eloranta, P. ja Kwadrans, J. 2005: Diatom-based quality assessment of river and brook waters discharging into lake Hiidenvesi, SW Finland. Arch. Hydrobiol. Spec. Issues. Advanc. Limnol. 59: 13 – 23.

Forsius-Nummela J. 1994: Vihdin maisemahistoriallinen selvitys.

Hagman, A-M. 2012: Hiidenveden kunnostus- ja hoitosuunnitelma. 13.12.2012. Ramboll. 87 s.

Helttunen, S. (toim.) 2012: Hiidenveden kunnostus 2008-2011 Loppuraportti. Julkaisu 228/2012. Länsi-Uudenmaan vesi ja ympäristö ry. 130 s.

Hippi, S. ja Savola E. 2002: Lakaniemen-Pokelan kyläsuunnitelma. Julkaisu 72/2012. Länsi-Suomen ympäristökeskuksen moniste. 33 s.

Hippi, S. ja Savola E. 2002: Luoma-ahon kyläsuunnitelma. Julkaisu 83/2012. Länsi-Suomen ympäristökeskuksen moniste. 52 s.

Hjerppe, T. 2012: Kustannustehokkaat vesiensuojelutoimenpiteet Hiidenveden valuma-alueella. Luonnos. Suomen ympäristökeskus. 54 s.

Häikiö, L. 2000: Osallisuus kylässä - Herrojen herkkua vai jokapäiväistä leipää. Housing and Environment n:o 9. Asumisen ja ympäristön tutkimuksen yksikkö. Sosiaalipolitiikan laitos. Tampereen yliopisto. 116 s.

Kallela, P. ja Ojala, J. 2004: Haimoon koulu 100 vuotta.

Koivula, M. ym. 2002: Uudenmaan lintupaikkaopas. Toinen tarkistettu painos. Helsingin seudun lintutieteellinen yhdistys Tringa ry. Hämeenlinna. 384 s.

Lankinen, T. 2010: Vihdin kunnan vesihuollon kehittämissuunnitelma. Insinööriyö. Metropolian ammattikorkeakoulu. 66 s.

Marttunen, M., M. Dufva, K. Martinmäki, I. Sammalkorpi, T. Hjerppe, I. Huttunen, V. Lehtoranta, E. Joensuu, E. Seppälä & M. Partanen-Hertell (2012). Vesienhoidon vuorovaikutteinen ja kokonaisvaltainen suunnittelu – Yhteenveto Karvianjoen tulevaisuustarkastelut -hankkeen tuloksista. Suomen ympäristö 15/2012. 138 s.

Nukki, H. ja Thessler, J. (toim.). 2004: Uudenkartanon kyläsuunnitelma III Yläne. Pyhäjärvi-instituutin julkaisuja Sarja B nro 8. Pyhäjärvi-instituutti. Eura. 50 s.

Penttilä, S. & Kulmala, M. 1999: Suojavyöhykkeiden yleissuunnitelma Vanjoen ja Vihtijoen valuma-alueilla Vihdissä ja Karkkilassa. Uudenmaan ympäristökeskus. Moniste 63 s.

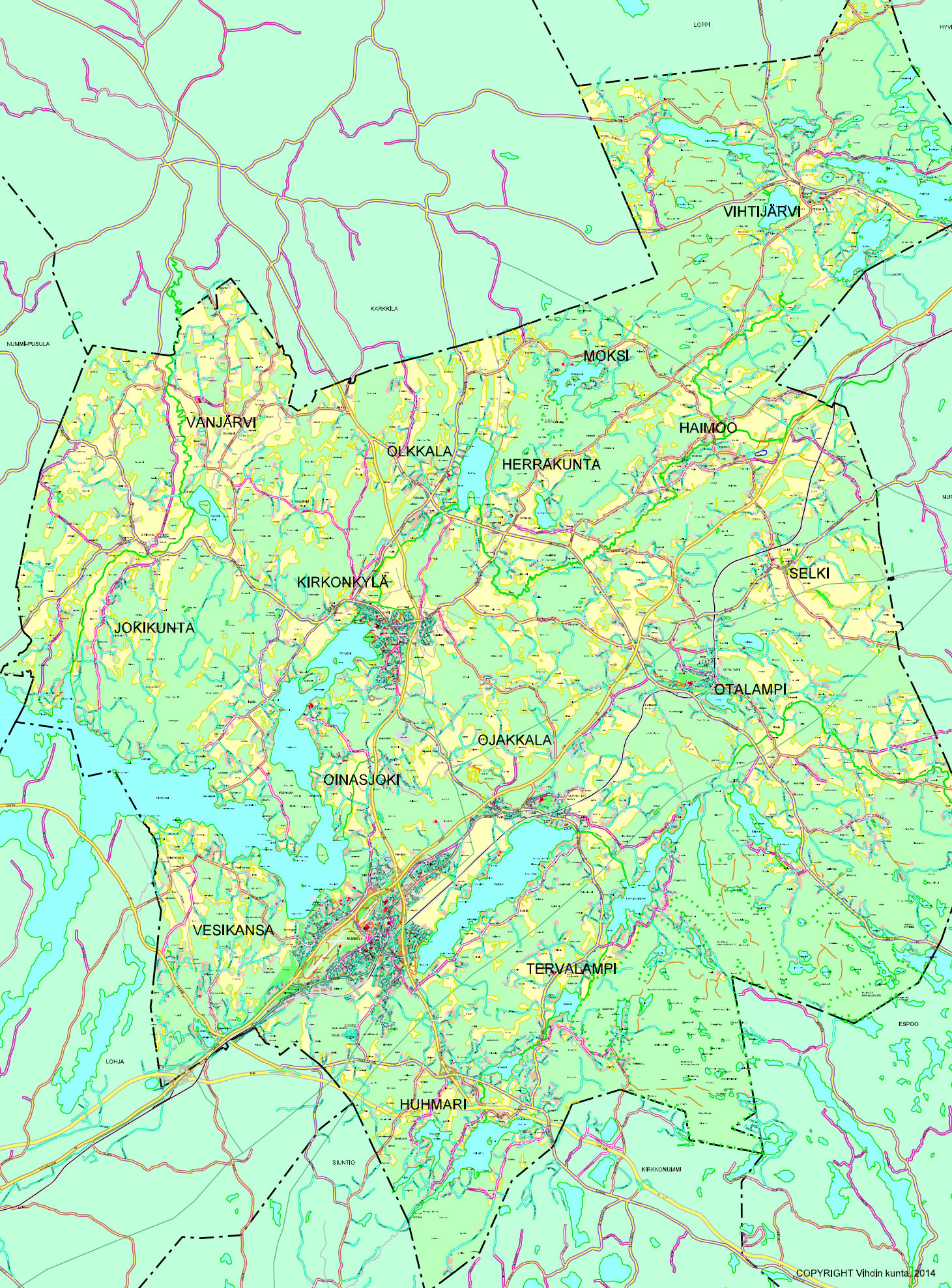
Peuraniemi, M. 2013: Esitys hajavesiastutuksen kuormituksesta Haimoossa ja neuvontakäynnit Selin pohjavesialueella. ppt.

Pimenoff, S. & Vuorinen, E. 2008: Kosteikkojen ja luonnon monimuotoisuuden yleissuunnitelma Vihtijoen valuma-alueella. Uudenmaan ympäristökeskuksen raportteja 8/2008. Uudenmaan ympäristökeskus. 95 s.

Tattari, S. & J. Linjama (2004). Vesistöalueen kuormituksen arviointi. Vesitalous 3/2004, s. 26 – 30.

Vihdin kulttuurihistorialliset rakennukset, Vihdin kunta 1982.

Vihtjärven kyläyhdistys ry. 2010: Vihtjärven kyläsuunnitelma 2011 – 2016.

COPYRIGHT Vihtin kunta, 2014

Yhteistyössä:

VIAKAS ry

Euroopan maaseudun
kehittämisen maatalousrahas-
to: Eurooppa investoi maaseutualueisiin

